

УКРАИНСКА СИТУАЦИЯ: Допълнителен апел на ВКБООН за 2023г.

Общ преглед

1,1 милиарда щ.д.

Общ размер на финансовите нужди за ситуацията с украинските бежанци

602,5 милиона щ.д.
За финансиране на нужди в Украйна

517 милиона щ.д.
За финансиране на отговора на бежанската ситуация

В този документ е представен Планът за 2023 г. на ВКБООН за отговор на ситуацията с украинските бежанци и финансовите нужди за целта. Общият размер на финансовите нужди възлиза на 1,1 милиарда щ.д., от които 602,5 милиона щ.д. за нуждите в Украйна и 517 милиона щ.д. за нуждите в страните в Европа, които приемат украински бежанци. В общата сума е включен одобреният бюджет от 860 милиона щ.д. и допълнителен бюджет от 250 милиона щ.д.: 150 милиона щ.д. за Украйна и 100 милиона щ.д. за страните, приемащи бежанци. Поради променящата се ситуация ВКБООН има готовност да увеличи размера на средствата както за Украйна, така и за съседните страни в случай на влошаване на положението.

Докато правителството на Украйна и съседните приемащи страни продължават действията си за хуманитарния отговор в подкрепа на хората, разселени или засегнати от войната в Украйна, жизнено важна остава подкрепата на международната общност.

В Украйна ескалацията на сраженията в източната и южната част на страната и умишлените нападения срещу енергийна инфраструктура доведоха да нарастване на броя на жертвите и пострадалите от конфликта сред цивилното население. За 2023 г. ВКБООН си е поставил за цел да помогне на 3,6 милиона хора в Украйна, като подкрепя и допълва ответните действия на украинските власти за осигуряване на закрила, спешен подслон и възстановяване на жилища, както и помощ с парични средства и в натура. За да подкрепи ангажимента на правителството по отношение на евентуалното връщане на бежанци, реинтеграцията и възстановяването и в съответствие с Националния план за възстановяване, действията на ВКБООН ще бъдат съобразени с местните потребности и ще разчитат на местно участие, с което ще се оказва помощ на завърналите се по родните места и ще се насърчават икономическото възстановяване и реконструкция във взаимодействие с всички участващи в този процес. Отговорът от страна на ВКБООН е в подкрепа на действията на местните партньори, сред които национални НПО и организации в общността, ръководени от засегнатите общности.

В страните, приемащи бежанци, ВКБООН ще премине от отговор в извънредна ситуация към подкрепа на правителствата за интегрирането на бежанците в националните системи, като акцентът ще бъде върху подкрепата за най-уязвимите и работата с местните общности, за да се подобрява достъпът до нужните услуги. В държавите членки на ЕС ВКБООН ще поддържа малък мащаб на целева парична помощ за най-уязвимите лица, за да се предотвратят рисковете и да се запълнят липсите при основните потребности, а в Република Молдова ще се поддържа същият мащаб на паричната помощ както и през 2022 г. Предвид изключително големия дял на жените и децата сред бежанците – около 90 процента – ще продължат да бъдат приоритетни дейностите, насочени към превенция на основаното на пола насилие, сексуалната експлоатация и злоупотреба и трафик, както и дейностите за закрила на детето. ВКБООН ще продължи да съдейства за намирането на решения, като ще работи в партньорство със структури на национално и местно равнище, включително министерства, общински власти, НПО и организации, ръководени от бежанци, за да се подобрява достъпът до образование, трудова заетост, жилища, социално подпомагане и здравни и други услуги. Ще се работи за преодоляване на пречките пред интегрирането посредством езикови курсове или подкрепа за грижи за децата, например, и ще се насърчават дейностите за социално сближаване с оглед намаляване на напрежението.

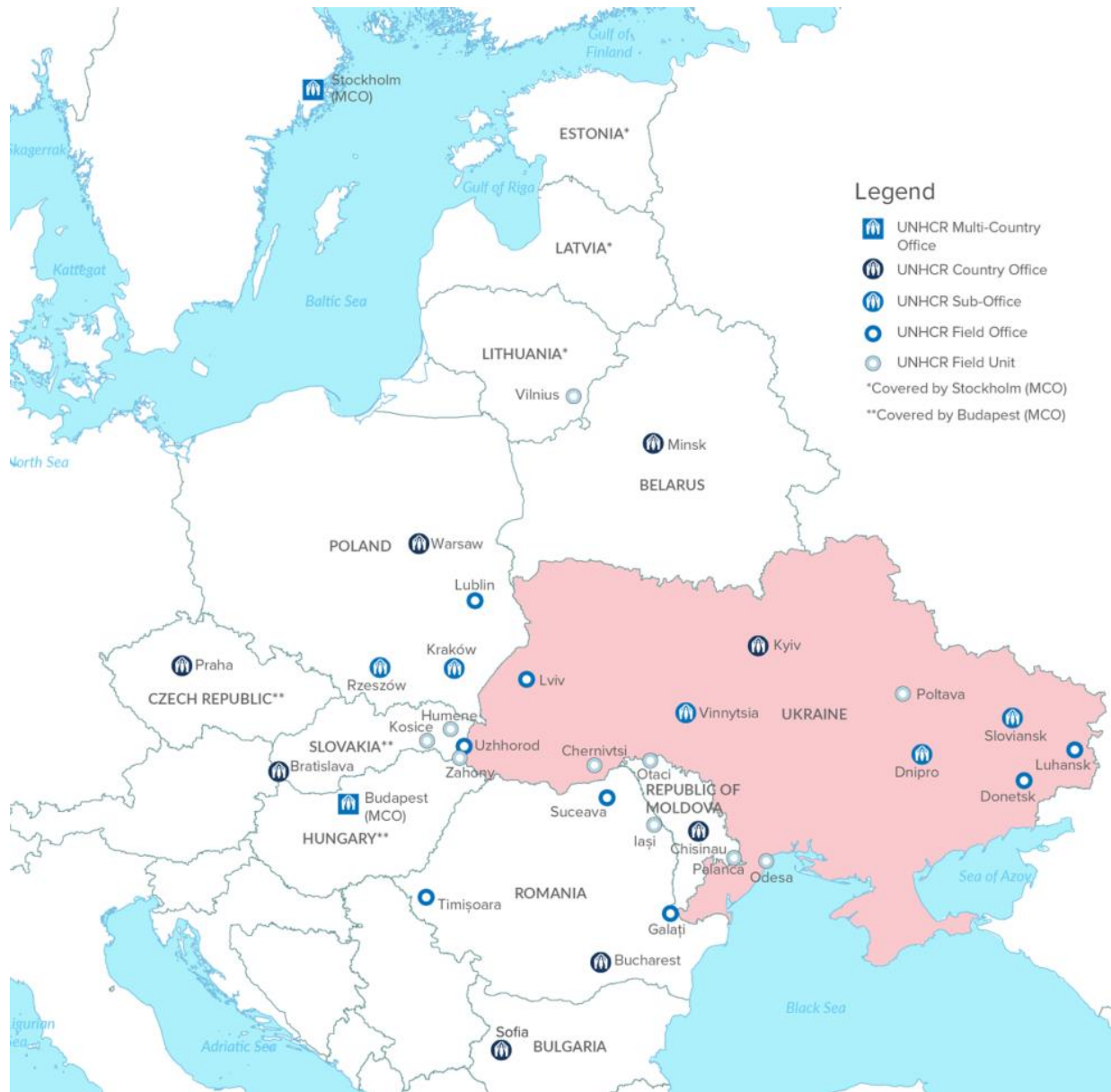
В цяла Европа ВКБООН работи с повече от 250 партньори, сред които повече от 200 местни неправителствени организации.

Присъствие на ВКБООН в региона

ВКБООН има дългогодишно присъствие в Европа, като работи с националните власти по въпроси, свързани с бежанци, и вътрешно разселените лица (ВРЛ). Преди войната ВКБООН имаше 112 служители в Украйна с представителство в Киев, местно представителство в Славянск, две полеви звена в Мариупол и Северодонецк и две полеви звена в Донецка област и Луганска област. След началото на войната ВКБООН запаса структурите си и продължи дейността си въпреки опасната ситуация със сигурността и съществено увеличи присъствието си. Към 1 февруари 2023 г. в Украйна има повече от 320 служители на ВКБООН. Представителството продължава да бъде в Киев, създадени са две нови местни представителство във Виница и Днипро, както и нови полеви звена в Лвов и Ужгород. Открити са полеви звена в Чернивци, Киев, Одеса и Полтава. В източна Украйна са запазени съществуващите отпреди полеви звена в Донецк и Луханск, но те са с много ограничена дейност.

През 2022 г. ВКБООН засили също така оперативното си присъствие в съседните страни в отговор на извънредната обстановка. Към 1 февруари 2023 г. в съседни страни има 404 оперативни служители на ВКБООН в сравнение със 73 служители през януари 2022 г. Сред тях има служители от всички сфери на дейност, включително специалисти по координация и закрила. В Полша ВКБООН има представителство във Варшава и засили присъствието си в местните представителства в Краков, Люблин и Ржежов. В Румъния, освен съществуващите представителство в Букурещ и местното представителство в Тимишоара, бяха открити полеви звена в Сучава и Галац, както и полево звено в Яш. Дейностите на ВКБООН в Чешката република, Унгария, Словакия и Словения продължават да се координират от многонационалното бюро в Будапеща. През 2022 г. бе създадено представителство в столицата на Молдова Кишинев, както и полеви звена в Отач и Паланка в близост до основните контролно-пропускателни пунктове. В България бе увеличен броят на служителите в представителството в София, дейностите в Естония, Латвия и Литва се ръководят от многонационалното бюро на ВКБООН в Стокхолм.

Присъствие на ВКБООН в отговора на ситуацията с украинските бежанци към февруари 2023 г.

Финансови нужди¹ (в щ.д.)

ВКБООН отправя призив за 1,1 милиарда щ.д. за 2023 г. в подкрепа на нуждите на засегнатото население в Украйна и на тези, които са избягали в други страни в Европа.

Украйна	602,5 милиона щ.д.
Страни в обхвата на ПОБС	
България	19,4 милиона щ.д.
Чешка република	15 милиона щ.д.
Естония	3,3 милиона щ.д.
Унгария	17,5 милиона щ.д.
Латвия	3,2 милиона щ.д.
Литва	4,5 милиона щ.д.
Полша	102,9 милиона щ.д.
Република Молдова	115,5 милиона щ.д.
Румъния	57 милиона щ.д.
Словакия	21,5 милиона щ.д.
В региона	49 милиона щ.д.
Обща страни в обхвата на ПОБС²	409 милиона щ.д.
Общо страни, които не са в обхвата на ПОБС	108 милиона щ.д.
Общо за отговора на бежанската ситуация	517 милиона щ.д.

Допълнителен бюджет

Общият размер на средствата включва бюджет от 860 милиона щ.д., одобрен от Изпълнителния комитет през октомври 2022 г., и допълнителен бюджет от 250 милиона щ.д., одобрен през декември 2022 г. Предназначението на допълнителния бюджет е да се покрият оставащите празноти в покритието за социална помощ за най-уязвимите категории лица, засегнати от войната в Украйна, и тези, които са избягали в съседни страни. Първоначално бе предвидено намаляване на паричната помощ в Украйна, но ситуацията продължава да се влошава и остава силно непредвидима, при което нуждите нарастват. Ето защо ВКБООН призовава за допълнителни 150 милиона щ.д. за нуждите в Украйна, за да се запази програмата за парична помощ на ниво, сходно на това през 2022 г., като целевата група се увеличи от 600 000 на 800 000 души. Освен това, въпреки че приключи фазата на тежката извънредна ситуация, все още има съществени нужди, които не са посрещнати и за които ВКБООН е поел ангажимент във взаимодействие със съответните правителства. ВКБООН призовава за допълнителни 100 милиона щ.д., за да се поддържа програмата за парична помощ в Република Молдова на ниво, сходно на това през 2022 г., като същевременно се поддържат и целевите програми за парична помощ за най-уязвимите бежанци в България, Полша, Румъния и

¹ Финансовите нужди са към 31 януари 2023 г. и периодично се преразглеждат като приоритети в рамките на общия бюджет с цел приспособяване към развиващата се ситуация.

² Помощ за закрила и животоспасяващи действия в други засегнати страни в региона, което позволява гъвкава и своевременна подкрепа в отговор на възникващи приоритети.

Словакия. Това ще позволи на ВКБООН да осигури парична помощ за още 181 000 души, при което първоначалната цел от 100 000 души ще се увеличи на 281 000 души.

Регионален отговор на бежанската ситуация в Европа

517 милиона щ.д.

общо финансови нужди

6,3 милиона бежанци

получават помощ

180+ партньори

вкл. 140+ местни НПО партньори

Към 1 януари 2023 г. в цяла Европа [са регистрирани](#) 7,9 милиона бежанци от Украйна, 90 процента от които са жени и деца. Общият брой надвишава с прикл. 50 процента броя на регистрираните бежанци към средата на 2022 г. Възможно е да се увеличава бежанският поток, ако условията в Украйна се влошават. ВКБООН и партньорите поддържат постоянен контакт с властите в Украйна и съседните страни, за да следят движението на разселени лица, и имат готовност за различни сценарии. Разработени са планове за извънредни ситуации, които ще позволят на ВКБООН и партньорите да засилят бързо, ако е необходимо, мащаба на ответните действия.

ВКБООН и междуведомствените партньори са си поставили за цел да окажат помощ на 4 милиона бежанци (вж. таблицата по-долу) в 10-те страни, включени в ръководения от ВКБООН [Регионален план за отговор на бежанската ситуация](#) (ПОБС) за ситуацията с украинските бежанци, координирания хуманитарен отговор за осигуряване на закрила и помощ на бежанците от Украйна.³ По РПОБС за 2023 г. ВКБООН отправя призив за 409 милиона щ.д.

В страните извън обхвата на ПОБС ВКБООН поддържа връзка с правителствата в страни, които приемат украински бежанци, напуснали първите приемащи страни. Към 31 декември 2022 г. бяха регистрирани прикл. 2,3 милиона бежанци по Директивата за временна закрила или по сходни национални схеми за закрила в други европейски страни в региона. ВКБООН има готовност да оказва съдействие на властите на тези страни при необходимост, по-специално за подобряване на достъпа до услуги за закрила и до подкрепа за приема, регистрацията и социалноикономическото интегриране. ВКБООН ще продължи да подпомага ключовите дейности по закрилата и застъпничеството в целия регион извън страните в обхвата на ПОБС, като за целта **на ВКБООН са необходими 108 милиона щ.д.**

След първоначалния отговор в извънредна ситуация дейността на ВКБООН ще е насочена най-вече към това да се гарантира капацитетът на правителствата за оказване на помощ, интегриране и закрила на бежанците, докато съществена част от пряката помощ на ВКБООН в държавите членки на ЕС ще се измести от незабавния отговор в извънредна ситуация към закрилата и интегрирането на бежанците, със специално внимание към най-уязвимите.

Като се има предвид, че държавите в цяла Европа също изпитват затруднения с нарастващите цени на живота и енергийната криза, ВКБООН ще продължи подкрепата си за най-уязвимите бежанци като целева група в страните в обхвата на ПОБС, за да може лицата със специални потребности да

³ За по-кратко терминът “бежанци от Украйна/украински бежанци“ тук се използва и се разбира като бежанци от Украйна, както и граждани на трети страни, нуждаещи се от международна закрила, и хора, които без гражданство или в риск от загуба на гражданство, както е подходящо. Гражданите на трети страни са лица, които избягали от Украйна, но за които Украйна не е страната им на произход и които може да се нуждаят от международна закрила.

продължат да получават подкрепа и помощ, по-специално чрез целеви програми за парична помощ. **Сред лицата със специални потребности са непридружени и разделени деца, лица с увреждания, възрастни хора, лица ЛБГТИК+, домакинства с един глава, лица с тежки или хронични заболявания и лица в риск от трафик, експлоатация или основано на пола насилие.** ВКБООН ще поддържа капацитет за извънредна ситуация и необходимата инфраструктура за засилване и разширяване на действията в случай на нови мащабни бежански вълни от Украйна. Това включва поддържането на пет склада в региона със запаси с критични хуманитарни артикули.

Данни за регионално таргетираното бежанското население⁴

- 330 000 души, получили информация и услуги за закрила
- 281 000 бежанци, подкрепени с парична помощ
- 385 000 бежанци, получили жизненоважни хуманитарни артикули
- 2 500 мисии за наблюдение на закрилата на границите и в транзитни центрове, места за задържане и приемателни центрове, както и международни летища
- Регионални структури за координация на бежанската ситуация и създадени/поддържани 8 структури за координация в страните

Хора, които слизат от ферибот на КПП Исакчеа Румъния

⁴ Всички цели са индикативни и са в зависимост от наличността на финансови средства. Цели може също така да се приспособяват в отговор на промени в оперативната ситуация

Катерина и семейството ѝ живеят в център за колективно настаняване в Краков, Полша, с 400 други бежанци

Данни за бежанското население

Страна	Бежанци, регистрирани като лица с временна закрила или със закрила по сходна национална схема в Европа към 31 дек. 2022 г. ⁵	Целево население за помощ в Европа за 2023 г.
България	148 451	200 000
Чешка република	473 736	500 000
Естония	41 432	115 000
Унгария	33 218	200 000
Латвия	44 367	120 000
Литва	72 302	150 000
Република Молдова	100 494 ⁶	200 000

⁵ Цифрата „Бежанци от Украйна, регистрирани като лица с временна закрила или със закрила по сходни национални схеми в Европа“ може да включва множество регистрации на едно и също лице в две или повече държави членки на ЕС; регистрации, останали незавършени по различни причини; или регистрации на бежанци, които са се придвижили към други страни, вкл. Извън Европа.

⁶ Към декември 2022 г. правният статут на временната закрила още не беше влязъл в сила в република Молдова. Посочената тук цифра представлява броя бежанци от Украйна, които са влезли в страната след 24 февруари 2022 г. и останали в нея като законно пребиваващи по закона за извънредното положение, на базата на данни на правителството за броя лица, преминали границата.

Полша	1 553 707	2 000 000
Румъния	102 039	350 000
Словакия	104 492	200 000
Общо в страните в обхвата на ПОБС	2 674 238	4 035 000
Общо в страни извън обхвата на ПОБС	2 300 000	2 300 000

Сред бежанското население, което според прогнозите ще се нуждае от помощ в страните в обхвата на ПОБС, са новопристигнали, настоящи бежанци, които ще останат в съответната страна, и бежанци, които ще се придвижат към друга страна. През 2022 г. много бежанци от Украйна се придвижиха към други европейски страни от тези, които граничат с Украйна (т.н. страни в обхвата на ПОБС); ето защо се очаква и през 2023 г. тази тенденция при целевото население да продължи. За да се избегне дублиране при преброяването, в страните извън обхвата на ПОБС, в това число Русия, в целевото население е отчетен само общият приблизителен брой бежанци, регистрирани като лица с временна закрила или със закрила по сходни схеми към 31 декември 2022 г.

На базата на [проучвания за намеренията](#), проведени от ВКБООН в 43 страни през 2022 г., 80 процента от респондентите са заявили намерение да останат в близко бъдеще в приемащата страна.

Преглед на нуждите, уязвимостите и рисковете в региона

В резултат от прилагането на Директивата за временна закрила в ЕС и подобни правни режими в други страни бе осигурен бърз достъп до закрила и права за много хора. Въпреки това има някои практически, административни и правни пречки, които ограничават достъпа до права, сред които образование, социална закрила, настаняване, достоен труд и здравеопазване. Освен това има разлики между държавите по отношение на правата на лицата с временна закрила, при което за гражданите на трети страни, нуждаещи се от международна закрила, и лица без гражданство, които бягат от Украйна, може да бъде трудно регистрирането им като лица с временна закрила. В някои случаи в резултат от краткосрочно посещение в Украйна или други страни са възникнали пречки пред достъпа до правен статут и правата на лица с временна закрила и лицата са имали затруднения да влязат обратно в приемащите страни, след като са били в чужбина. Възможно е всички тези фактори да ограничат ефективното интегриране в националните системи, което увеличава рисковете за закрилата и вероятността съответните лица да продължават да се нуждаят от закрила или да прибегват до отрицателни способности за справяне.

През 2022 г. ВКБООН осъществи проучване в 26 страни, които прилагат Директивата за временна закрила, като проведе анкети и/или интервюта с бежанци във връзка с опита им в приемащата страна и [прилагането на Директивата](#). В рамките на проучването се проведеха анкети с представители на националните власти, общините, партньорските организации и НПО, оказващи помощ на украински бежанци, и бе изготвен доклад [„Прилагане на Директивата за временна закрила – шест месеца по-късно“](#). Констатациите открояват често преплиташите се пречки през бежанците при упражняването на права по Директивата, сред които регистрация, издаване на документи, образование, социална закрила, трудова заетост, здравеопазване, настаняване и събиране на семейството. За лицата със специални потребности бе установено, че изпитват по-големи затруднения, за което основната причина е липсата на систематична идентификация.

Мониторингът и профилирането за целите на подкрепата, проведено от ВКБООН и партньорите въз основа на 34 000 интервюта с бежанци от Украйна в седем страни в региона, очерта още по-ясно основните потребности, уязвимости и рискове, представени в публикувания доклад „[Модел на разселването, рискове при закрилата и потребности на бежанците от Украйна – регионален анализ на закрилата № 1](#)“, които са свързани с:

- **Раздяла на семейството и значителен дял на домакинствата с един глава.** Това е определяща характеристика на украинската бежанска криза, като 78 процента от респондентите съобщават, че в резултат от бягството си от Украйна са били разделени от семейството си.
- **Достъп до граждански документи.** 31 процента от респондентите по мониторинга на закрилата нямат международни паспорти с биометрични данни, които позволяват по-голяма свобода на придвижване.
- **Лица със специални потребности.** 24 процента от респондентите по мониторинга на закрилата съобщават поне за един член на домакинството със специални нужди, включително лица с увреждания, тежки здравословни проблеми, възрастни хора и разделени или непридружени деца.
- **Непридружени и разделени деца.** В няколко страни няма системи за систематично идентифициране и регистрация на непридружени и разделени деца. В някои има ограничени възможности за назначаване на законен настойник.
- **Настаняване и други основни потребности.** Паричните средства са сред неотложните нужди, за които най-често съобщават бежанците. Те са им необходими, за да посрещат основни нужди като намирането на жилище, което вероятно ще става още по-трудно поради нарастващите разходи за наем и цени на енергията в страните, приемащи бежанци.
- **Социално и икономическо интегриране и препитание.** Само 28 процента от респондентите съобщават, че са наемни работници или самонаети и 4 процента – че посещават курсове за професионално обучение, чиракуват или полагат доброволчески труд. Едни от основните пречки пред официалната трудова заетост са невладеенето на местния език, както и непризнаването на професионалната квалификация. Жените изпитват и други затруднения, включително ограничения достъп до заведения за грижи за децата.

Регионални приоритети за отговора

- **Да се осигури на бежанците достъп до закрила и помощ на недискриминационна основа.**
Директивата за временна закрила на ЕС и други сходни схеми за закрила спомогнаха за осигуряването на бърз достъп до права и закрила за голям брой бежанци, но все още има някои практически и административни пречки. ВКБООН ще се застъпва за достъпа на бежанците до правен статут и упражняване на правата им. Ще продължат наблюдението, консултациите с бежанските общности и предоставянето на правни съвети, информация и услуги във връзка с получаването на статут и документи. ВКБООН ще наблюдава положението на бежанците, за да предоставя данни за отговора и политиките на правителствата, с помощта на профилиране на закрилата, проучвания на намеренията, изследвания и анализи. При положение, че около 90 процента от бежанците са жени и деца, закрилата на детето, предотвратяването и ответните действия при основано на пола насилие, защитата срещу сексуална експлоатация и злоупотреба и предотвратяването на трафик представляват приоритет. Това предполага засилване на мащаба на превенцията и услугите в рамките на отговора, проверки за сигурността на местата за прием, подобряване на механизмите за насочване и на достъпността на информацията за услуги във връзка с основано на пола насилие. ВКБООН ще работи с властите и партньорите за укрепването на националните системи и услуги за закрила на детето.

- **Да се осигури за бежанците със специални потребности достъп до целева подкрепа и помощ.** Идентифицирането на лица със специални потребности и предоставянето на целева помощ е от решаващо значение, за да се избегне излагането на сериозни рискове за закрилата и преждевременно завръщане. ВКБООН ще продължи да подкрепя правителствата при идентифицирането и оказването на помощ на най-уязвимите бежанци. За най-уязвимите ще продължи целевата парична помощ в малък размер, с което ще се предотвратят рискове за закрилата и ще се запълват празноти при задоволяването на основни нужди. Паричната помощ ще бъде съчетана с услуги за закрила и помощ за правителството, по-специално посредством общините и социалните служби. Въпреки че в страните в обхвата на ПОБС ще продължат някои целеви действия по осигуряването на подслон, ролята на ВКБООН като цяло ще се измести към застъпничество за подходящо настаняване на бежанците, по-специално на уязвимите лица със специални потребности.

- **Да се засилят механизмите за закрила и обхващането на бежанците на местно равнище.**

Ефективното обхващане на бежанците на местно равнище и сътрудничеството с бежанските лидери, ръководените от бежанци организации и общностните мрежи, както и поддържането на ефективна двустранна комуникация с общностите е ключов приоритет във всички сфери за улесняване на идентификацията, закрилата и предоставянето на услуги на бежанците, както и за повишаване на отчетността пред съответното бежанско население. ВКБООН ще подобрява обхвата на работата си с общностите, включително с помощта на [Help Pages](#) (Страници за помощ) на ВКБООН, социалните медии, хъбовете [Blue Dot](#) (Сини точки) (присъствено и онлайн) и общностните центрове.

- **Да се начертае пътят към намирането на решения чрез разширяване на достъпа до социални и икономически възможности за улесняване на социалноикономическото интегриране на бежанците, като се прилага подход с участието на цялото общество и в съответствие с Глобалния договор за бежанците.**

Повече от 80 процента от бежанците, въпреки че се надяват да се върнат по домовете си някой ден, не възнамеряват да сторят това в близко бъдеще. Оказването на помощ на бежанците там, където се намират, и подкрепата за достъпа им до социалноикономически права и услуги ще начертае пътя към намирането на решения, като им се дава възможност да защитават и увеличават това, което притежават, като се засилва тяхната устойчивост и им се позволява да прилагат и развиват уменията си, да придобиват професионален опит, да станат постепенно самостоятелни и да изграждат мрежи. Това не само ще бъде полезно за интегрирането им в приемащата страна, но е и жизнено важно за евентуалното им завръщане в Украйна в условия на безопасност и с достойнство. Като поддържа партньорства с участници на национално и местно равнище, сред които министерства, общини, НПО, ръководени от бежанци организации и частния сектор, ВКБООН ще работи с правителствата за подобряване на достъпа до образование, трудова заетост, жилищно настаняване, социално подпомагане, здравеопазване и друга помощ. ВКБООН ще работи за преодоляване на пречките пред интегрирането посредством езикови курсове или подкрепа за грижи за децата, например, и ще насърчава дейностите за социално сближаване с цел укрепване на подкрепата за бежанците в рамките на общността.

В подкрепа на ответните действия, предприемани от правителството, ВКБООН координира прилагането на междуведомствения Регионален план за отговор на бежанската ситуация (ПОБС) в съответствие с Модела за координация в бежанската ситуация. За 2023 г. в ПОБС са заложили дейности на 243 партньори в десет страни в региона. Планът направлява този процес в дух на сътрудничество и консултации с властите, гражданското общество и съответното бежанско население, включително женски организации и ръководени от бежанци организации. Създаден е междуведомствен Регионален координационен форум за бежанците (РКФ) и са активирани специални работни групи за осигуряване на ефективно управление на информацията за ситуацията и подкрепа за съответната страна според нуждите. Като Агенция на ООН с мандат от Общото събрание да ръководи отговора на бежански ситуации, ВКБООН е референтният пункт за данните за бежанците, като улеснява и координира предоставянето на необходимите данни и информация в подкрепа на планирането на отговора на партньорите по ПОБС. В рамките на този ПОБС и на базата на съществуващите структури за комуникация в страните, са създадени междуведомствени координационни структури в подкрепа на ръководените от правителството механизми за координация в страните по ПОБС. РКФ в съответните страни се ръководят от представителите на ВКБООН за страната в подкрепа на и/или във взаимодействие със съответните правителствени участници и в сътрудничество с всички партньори, участващи в отговора, сред които съответните секторни работни групи. Посредством ПОБС ВКБООН продължава да гарантира, че съвместните оценки, управлението на данни информация, наблюдението и отчитането на напредъка, както и инструментите за комуникация и обмен на информация са налични и се прилагат съгласувано с правителствата и съответните заинтересовани страни.

За повече информация вижте Ситуацията в Украйна: [Преглед на Регионалния план 2023 за отговор на бежанската ситуация](#) и [Портала за оперативни данни](#).

България

200,000

Бежанци в нужда

\$19.4 млн.щ.д.

Общо финансови нужди

9 патнъора

Всички са местни НПО

Бежанци от Украйна в процес на преместване от хотели в държавни бази

Основни дейности за 2023 г.

Закрила – 8,8 милиона щ.д.

През 2023 г. действията на ВКБООН ще са насочени към **поддържането и по-нататъшното развитие на благоприятната среда** за закрила и решения за украинските бежанци в България. ВКБООН ще насърчава включването на бежанци в дългосрочните решения, които взима и ръководи правителството в рамките на стратегиите на държавата и местните власти.

ВКБООН ще подкрепя бежанци от Украйна, като работи с правителството за осигуряване на **безопасен и безпрепятствен достъп до територията на България и временна закрила**. ВКБООН ще засили застъпническата си дейност, изграждането на капацитет, споделянето на информация, повишаването на осведомеността и предоставянето на техническа подкрепа в рамките на ролята си на координатор, с което ще улеснява включването на бежанците в националните механизми и политики за социална закрила, с цел осигуряването на пълен достъп до права и услуги.

В партньорство с правителството и други участници в отговора ВКБООН ще гарантира, че бежанците от Украйна имат **достъп до услуги от съществено значение за закрилата** им като услуги за закрила на детето; предотвратяване на основано на пола насилие и помощ за преживелите такова насилие; информация и консултиране; подкрепа за психичното здраве и психосоциална подкрепа, предоставяни в общността; и безопасни пространства. Бежанците ще получават подкрепа с **правна информация и правна помощ**, включително чрез предоставяне на помощ за закрилата „на едно гише“ в шест Сини точки в София, Бургас, Добрич, Русе и Варна; правна гореща линия за целта; други механизми за контакт и взаимодействие; и комуникация през каналите на общността.

Предприемането на действия за рисковете, свързани със закрилата на бежанците при пристигането им в България, ще бъде в центъра на незабавния отговор на ВКБООН, при който акцентът е върху ранното идентифициране на лицата със специални потребности и диференцирания подход на базата на съображения, свързани с възрастта, пола и многообразието. ВКБООН ще подкрепя съответните държавни институции, за да гарантира, че управлението на случаи, законодателството, политиките и административните процедури са приобщаващи и чувствителни към рисковете и предизвикателствата за различните групи. ВКБООН ще продължи да се застъпва за подобряване на националните системи за идентифициране на лица със специални нужди и за укрепване на механизмите за насочване, за да се гарантира равен достъп до съответните услуги.

ВКБООН ще продължи да анализира и да търси решения за преодоляване на правните, административните и практическите пречки пред достъпа до ключови права и услуги, за да може всички бежанци от Украйна да упражняват правата си.

Цели за помощта за 2023 г.:

- **45 000 души, получили помощ с информация и услуги за закрила**
- **1 350 деца, получили услуги за закрила на детето**

Благосъстояние и основни потребности – 7,6 милиона щ.д.

За бежанците от Украйна, при които има по-големи рискове, свързани със закрилата им, ВКБООН ще спомага за запълването на празноти в ръководения от правителството отговор на най-важните им потребности и ще осигурява подкрепа за посрещане на нужди, които са засилени от социалноикономически затруднения, като предоставя целева **парична помощ и жизнено важни хуманитарни артикули**.

Цели за помощта за 2023 г.:

- 14 000 души, получили целева парична помощ
- 5 000 души, получили жизнено важни хуманитарни артикули

Самостоятелност, социалноикономическо интегриране и препитание – 2,9 милиона щ.д.

За да насърчава дългосрочното интегриране в българското общество, ВКБООН все повече ще насочва вниманието си към преминаването от помощ в извънредна ситуация към улесняване на социалноикономическото интегриране на бежанците от Украйна в приемащите общности. Приоритетът на ВКБООН ще бъде **засилването на самостоятелността** на бежанците и способността им да си осигуряват доходи чрез **трудова заетост, професионално обучение, предприемачество и финансови услуги**, както и индивидуално и колективно застъпничество и подкрепа за бежанците, за да имат ефективен достъп до съществуващите институционални механизми за подкрепа. ВКБООН ще изгражда още стратегически партньорства с частния сектор, синдикати, финансови институции, академичната общност и други заинтересовани страни, за да засилва възможностите за трудова заетост и да подкрепя **социалноикономическото интегриране**. ВКБООН ще провежда оценки на пазара на труда и ще предоставя консултации за намиране на работа, за да може уменията на бежанците да се обвържат с възможностите на пазара. ВКБООН ще работи също така в тясно взаимодействие с местните власти за намирането на работни места за бежанци в местни фирми и предприятия.

Цели за помощта за 2023 г.:

- 5 000 души, получили подкрепа за интегриране с помощта на консултации, насоки, насочване и предоставяне на информация
- 600 субекта от частния сектор, синдикални организации, финансови институции, академични институции и други заинтересовани лица с които е установен контакт с цел насърчаване, улесняване и координиране на интегрирането на бежанците